

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 023 88/99-1093
Signatura: tb3cs101

Oblastní pracoviště Střední Čechy
Okresní pracoviště Kladno

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola:	Základní škola Zd. Petříka 1756, 272 01 Kladno
IZO:	102 102 899
Identifikátor ředitelství:	600 044 521
Ředitelka školy:	Mgr. Marie Hanzáková
Zřizovatel:	Město Kladno
Příslušný školský úřad:	Školský úřad Kladno
Termín inspekce:	8. - 9. března 1999
Inspektor:	PaedDr. Jitka Kozáková
Předmět inspekce:	Individuální integrace žáků se zdravotním postižením
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Informační výpis ze sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, výkaz o základní škole, záznamy o práci v dyslektické skupině, písemnosti žáků, žákovské notýsky a knížky, dokumentace zdravotně postižených žáků, katalogové listy, individuální vzdělávací plány, podkladová dokumentace - dotazníky pro rodiče, dotazníky pro učitele.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1 Počty integrovaných zdravotně postižených žáků

Ke dni 30. září 1998 navštěvovalo školu celkem 408 žáků, z toho 23 se specifickou poruchou učení (u 22 žáků je diagnostikována dyslexie, dysgrafie a dysortografie, u 1 žáka dyskalkulie).

Na všech 23 žáků škola žádala oprávněně, v souladu s metodickým pokynem MŠMT ČR čj 16 138/98-24, zvýšení finančních nákladů na zajištění speciální péče. Minimální počet individuálně integrovaných žáků ve třídě je jeden (9. ročník), maximální počet šest (2. ročník).

Škola vyžadovala přidělení zvýšených finančních prostředků oprávněně.

2 Individuální vzdělávací programy

Předložené individuální vzdělávací plány mají platnost pro školní rok 1998/99, zpracovávají je třídní vyučující ve spolupráci s výchovnou poradkyní. V průběhu inspekce byla posuzována konkrétnost zpracování individuálních vzdělávacích programů a jejich soulad s doporučeními odborného pracoviště, tj. pedagogicko-psychologické poradny (dále jen PPP).

V individuálních plánech jsou stanoveny cíle typu „zkvalitnit čtení, zlepšit písmo a pravopis“, které vycházejí ze závěrů v odborných posudcích. Metody a postupy k jejich dosažení jsou formulovány obecně, např. „hlasité čtení, s ohledem na poruchu volit specifický styl práce, klasifikace dle metodického pokynu“ apod. Každý plán obsahuje zpravidla 2 - 4 pokyny směrem k metodickým postupům pro nápravu specifické poruchy. Individuální plány nejsou dostatečně konkrétní, většinou nepostihují specifické obtíže jednotlivých žáků.

Z dotazníků zadaných v průběhu tematické inspekce vyplynulo, že 35 % rodičů bylo seznámeno s individuálním plánem podrobně, 15 % pouze částečně a 40 % vůbec ne. Z dotázaných rodičů 10 % na uvedenou otázku nezná odpověď.

Cíle stanovené v individuálních vzdělávacích plánech korespondují se závěry v odborných posudcích PPP, metody a prostředky nepostihují konkrétní specifické vzdělávací potřeby jednotlivých žáků.

3 Kvalita vzdělávání individuálně integrovaných žáků

v rámci běžné výuky

Kvalita vzdělávání integrovaných zdravotně postižených žáků byla hodnocena na základě studia jejich písemností a rozhovorů s některými vyučujícími. Základní princip prověřování vědomostí žáků se specifickou poruchou není naplňován. I přes doporučení PPP upřednostňovat ústní prověřování výrazně převažuje písemné zkoušení (s výjimkou 9. ročníku), u některých vyučujících téměř výhradně. Pozitivem je využívání různých doplňovacích cvičení, negativem, že žáci většinou píšou všechny diktáty, v obsahu i rozsahu nediferencované (především na prvním stupni nejsou nahrazovány doplňovacími cvičeními). Vzhledem k tomu, že ani v jednom případě nebylo zjištěno nedokončení textu diktátu, lze usuzovat na respektování pracovního tempa. V zadávání domácích úkolů nebyl v předložených materiálech zřejmý individuální přístup. Chybné písemné práce žáci nepřepisují. Poznámky ve všech předmětech, včetně předmětů naukového charakteru, si žáci píší sami. Ve třetím a čtvrtém ročníku je sice při prověřování vědomostí v mnohem větší míře využíváno doplňovacích cvičení v pracovních sešitech, ale ne v rámci individuální péče. Vyučující uvedeným způsobem zjišťují míru osvojení učební látky u všech žáků.

Z rozhovorů s učiteli vyplývá, že v běžných hodinách nejsou uplatňovány ani speciální metody, ani pomůcky. Uvedenou skutečnost odůvodňují složením třídních kolektivů, ve kterých jsou vedle prospěchově průměrných žáků i žáci nadprůměrní, ale také žáci z různých důvodů prospěchově selhávající.

Při klasifikaci je ke specifické poruše přihlíženo jen částečně, neboť v písemnostech žáků nejsou nerozlišeny všechny specifické chyby. Zohledňování spočívá spíše v tolerování vyššího počtu chyb, ojediněle učitelé využívají možnost nezdařilý výkon neklasifikovat. Obecně se hodnocení zaměřuje na chybu, žáci nejsou pozitivně motivováni např. uvedením dobře zvládnutých gramatických jevů. Širší slovní hodnocení škola nepoužívá.

Na prvním stupni někteří žáci s nadprůměrnými schopnostmi nemají ve zvládnutí učební látky výrazné problémy (pravděpodobně také pro malý rozsah učiva), a proto lze v současnosti stávající péči hodnotit jako většinou zcela odpovídající jejich vzdělávacím

potřebám. Ve vyšších ročnících bude ale nejspíš nutné, nedojde-li k úplné kompenzaci poruchy, přistupovat i k těmto žákům v běžné výuce individuálně.

v rámci dyslektických skupin

Ve škole je 22 žáků (1 žák na přání rodičů není zařazen) zařazeno na základě odborného posudku PPP do dyslektické skupiny. Skupinu z organizačních důvodů navštěvují pouze jednu hodinu týdně místo doporučených 2 - 3 hodin.

Kritériem pro vřazení do skupiny je postupný ročník. Počet žáků ve dvou skupinách (z celkového počtu 6) není optimální, v jedné je zařazeno 10 a ve druhé 1 žák. Záznamy o práci skupin, hospitace a rozhovory s vyučujícími naznačují, že učitelky pracují se všemi žáky stejně po celou hodinu, péče není potřebným způsobem rozlišena s ohledem na specifiku individuálních obtíží. Speciální pomůcky i metody byly v hospitovaných hodinách používány, ale část jedné hodiny měla spíše charakter doučování.

Zařazení dyslektického kroužku v rozvrhu hodin není optimální z hlediska denní a týdenní výkonnostní křivky (od 7:00 hodin, 6. vyučovací hodinu v pátek). Škola nemůže z organizačních důvodů zajistit speciální péči v jinou dobu.

Kvalita péče o integrované zdravotně postižené žáky v rámci běžné výuky i dyslektických skupin vykazuje dílčí pozitiva i některé nedostatky. Péče je poskytována částečně v souladu s jejich vzdělávacími potřebami.

4 Personální a materiální zajištění péče o integrované zdravotně postižené žáky v běžné výuce

Péči mimo vyučování zajišťují dvě učitelky, z nichž jedna je absolventkou vysokoškolského studia speciální pedagogiky a jedna kurzu specifických poruch učení. Ostatní vyučující získávají potřebné znalosti studiem odborných materiálů a konzultacemi s výchovnou poradkyní. Někteří pedagogové v dotazníku uvedli, že nemají žádné odborné znalosti.

Ve škole je dostatek odborných titulů pro učitele. Pracovní materiály (po dvou až čtyřech výtiscích) pro žáky pokrývají jejich potřeby pro výuku v rámci dyslektických skupin. Pouze vyučující těchto skupin mají speciální pomůcky, čítanky a pracovní sešity trvale k dispozici. Vybavení speciálními pomůckami není dostačující, alespoň některé by žáci měli mít stále u sebe i v běžné výuce, aby je mohli v případě potřeby využít.

Ve škole jsou k dispozici dvě kopírky a šest PC. Všechny výukové programy pro žáky se specifickou poruchou učení jsou ovladatelné pouze myší (škola vlastní dvě). V současnosti lze využívat jen jeden počítač.

Péče mimo vyučování je personálně zajištěna optimálně, pro speciální péči v rámci běžných hodin škola nemá odborně způsobilé vyučující. Vybavení speciálními pomůckami pokrývá jen částečně potřeby integrovaných žáků.

5 Využití zvýšených finančních prostředků přidělených na zajištění péče o integrované zdravotně postižené žáky

Finanční prostředky jsou využívány na tarifní platy učitelek dyslektických skupin, které péči zajišťují v rámci svého pracovního úvazku, a na přiznání nenárokových složek vyučujícím pracujícím s integrovanými žáky v běžné výuce. Zbývající prostředky jsou určeny na zakoupení speciálních pomůcek.

Škola čerpá finanční prostředky rovnoměrně v průběhu celého rozpočtového období. Jejich výše pokrývá pouze nejnutnější výdaje, nepostačuje na zajištění dostačujícího množství pomůcek.

Finančních prostředky jsou čerpány v souladu s jejich určením a pokrývají jen zčásti potřeby na vzdělávání integrovaných zdravotně postižených žáků. Nepostačují na optimální vybavení speciálními pomůckami.

Z Á V Ě R

Škola vykazuje zdravotně postižené žáky v souladu s metodickým pokynem MŠMT ČR čj. 16 138/98-24, požadavky na zvýšení finančních prostředků byly ve všech případech oprávněné.

Cíle individuálních vzdělávacích plánů jsou v souladu se závěry v posudcích odborných pracovišť, metody a prostředky jejich dosažení nejsou většinou konkrétní.

Škola poskytuje péči částečně v souladu se vzdělávacími potřebami integrovaných zdravotně postižených žáků. Pozitiva jsou především v realizaci péče mimo vyučování, v ohledech při klasifikaci a respektování individuálního pracovního tempa. Hlavní rezervy jsou ve způsobu ověřování vědomostí, v zařazování speciální péče v běžných hodinách, v motivujícím hodnocení a v rozlišování specifických vzdělávacích potřeb jednotlivých žáků. Absence diferenciací vzdělávacích potřeb může být důsledkem výše uvedené kvality zpracování individuálních vzdělávacích plánů. Z organizačních důvodů je speciální péče, místo pedagogicko-psychologickou poradnou doporučovaných 2 - 3 hodin týdně, zajišťována pouze 1 hodinu týdně.

Z celkového počtu dotazovaných rodičů je jich 55 % s kvalitou individuální péče spokojeno, 35 % neví a zbývajících 10 % je spokojeno jen částečně nebo nespokojeno. Z uvedeného procentuelního rozložení odpovědí se jeví diskutabilní dostačující informovanost rodičů.

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu na vzdělávání integrovaných zdravotně postižených žáků jsou využívány částečně (vzhledem k úrovni poskytované péče) v souladu s jejich vzdělávacími potřebami.

Podpis inspektorky: ^{razítko} Jitka Kozáková v. r.

V Kladně dne 17. března 1999

Přílohy: 0

Inspekční zprávu jsem převzala dne: 17. 3. 1999

^{razítko}

Podpis ředitelky školy: Marie Hanzáková v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu

inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání/ odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad: Školský úřad Kladno	6. dubna 1999	023 120/99-1093
Zřizovatel: Město Kladno	6. dubna 1999	023 121/99-1093

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly vzneseny.